

Schriftelijke antwoorden begrotingsbehandeling SZW 2013

Vragen van het lid Van Vliet (PVV)

Vraag:

Op pagina 5 van het regeerakkoord staat dat het kabinet de armoedeval beperkt. Wat bedoelt het kabinet hier mee, als je na 1 jaar WW er toch erg in inkomen op achteruit gaat? Graag een toelichting.

Antwoord:

De maatregelen met betrekking tot de WW leiden niet tot een grotere armoedeval. Er is sprake van een armoedeval als iemand er financieel geen of weinig baat bij heeft om vanuit een uitkering te gaan werken. De maatregelen in het regeerakkoord zijn er juist op gericht om werk meer lonend te maken, met name voor de lage inkomensgroepen. Een voorbeeld hiervan is de verhoging van de arbeidskorting.

Vraag:

Waar wordt de WW-premie aan uitgegeven, nu de WW-duur wordt beperkt?

Antwoord:

De WW-premie gaat vanaf 1-1-2014 met 1,3 mld euro omhoog. Tegenover deze premieverhoging staat het financiële voordeel van werkgevers bij de hervorming van het ontslagrecht. De WW-premieverhoging draagt bij aan het op orde brengen van de overheidsfinanciën.

Vraag:

Kan de minister zijn visie geven op het feit dat je slechts één keer in beroep kunt gaan bij de rechter na ontslag?

Antwoord:

In het huidige stelsel kan de werknemer na ontslag door de werkgever met een vergunning van UWV naar de rechter voor een zogenoemde kennelijk onredelijk ontslagprocedure. Als de werkgever ervoor kiest het ontslag te realiseren via de kantonrechter, kan de werknemer daar zijn bezwaren inbrengen.

In de kabinetsplannen zal een werkgever, voorafgaand aan een voorgenomen ontslag, eerst advies moeten vragen aan UWV of dat voornemen in overeenstemming is met de regels. Als de werkgever na het advies de werknemer ontslaat, kan de werknemer het ontslag vervolgens aanvechten bij de rechter.

Ook in de voorstellen van het kabinet heeft de werknemer dus de mogelijkheid om een ontslag te laten toetsen door de rechter. De voorstellen geven dus geen aanleiding om nog een extra procedure op de rechter te creëren. Bovendien zou dat leiden tot lange procedures en juridisering van ontslag.

Vraag:

Wat gebeurt er met mensen die nu in de WW zitten? Zijn de maatregelen uit het regeerakkoord met betrekking tot de WW ook van toepassing op wie nu al in de WW zit?

Antwoord:

De WW-maatregelen zijn van toepassing op werknemers die na 1 juli 2014 werkloos worden. Huidige WW'ers houden – wanneer ze aan de voorwaarden blijven voldoen – recht op hun bestaande uitkering. Al is het uiteraard te hopen dat deze mensen snel een baan vinden en niet lang beroep op de WW hoeven te doen. Werk biedt immers de beste inkomenszekerheid.

Vraag:

Hoe is het in de praktijk mogelijk dat ook grote bedrijven aan de quotumregeling gaan voldoen? Graag visie van het kabinet hierop.

Antwoord:

Het kabinet ontwerpt een quotumregeling voor het in dienst nemen van arbeidsgehandicapten. Onze visie is dat een quotum wenselijk en mogelijk is. Met de uitwerking, die in nauwe samenspraak met alle betrokkenen moet plaatsvinden, zijn we aan de slag en we zullen de Kamer op de hoogte houden van de voortgang.

Vraag:

Wat is de visie van de minister over de toetsing van uitgaven van het re-integratiebeleid?

Antwoord:

De decentralisatie van de uitvoering van het re-integratiebeleid brengt met zich mee dat de toetsing van uitgaven aan re-integratie door gemeenten primair een zaak is van het College van B&W dat verantwoording aflegt aan de gemeenteraad. Gemeenten moeten over de rechtmatigheid van de uitgaven verantwoording afleggen aan het Rijk via Sisa (single information single audit).

Met het UWV zijn prestatie-indicatoren afgesproken waar het gaat om de uitgaven van re-integratie voor arbeidsgehandicapten (zowel Wajong als WIA/WAO/WAZ/ZW).

Via begroting en jaarverslag informeren wij uw Kamer over de voorgestelde totale omvang van de middelen voor re-integratie en de besteding hiervan door gemeenten en UWV. Vanuit deze zogeheten systeemverantwoordelijkheid nemen wij ook initiatieven om de met re-integratie bereikte resultaten te verbeteren. De experimenten die momenteel lopen om meer zicht te krijgen op de factoren die van invloed zijn op de netto effectiviteit van re-integratie passen binnen deze verantwoordelijkheid. Daarbij gaat het om het vaststellen van de relatie tussen de inzet van een instrument en het daarmee bereikte resultaat.

Vraag:

Wat is de visie van de minister op het budgetrecht van de Tweede Kamer ten aanzien van de sociale fondsen, nu ook de ARK hier een punt van maakt?

Antwoord:

De Tweede Kamer heeft inderdaad geen budgetrecht ten aanzien van de uitgaven die verlopen via de sociale fondsen, zoals bijvoorbeeld de AOW en de WIA. Dit zijn zogenaamde open einde regelingen gebaseerd op een wettelijke regeling, die de instemming van de Tweede Kamer vereist. De Tweede Kamer kan wel voorstellen doen tot aanpassing van de wettelijke regeling, zodanig dat er minder dan wel meer aan deze regeling wordt uitgegeven.

Vragen van het lid Madlener (PVV)

Vraag:

Hoeveel mensen komen in de problemen door maatregelen in de pensioenen?

Antwoord:

De verlaging van de opbouwpercentages naar 1,75% middelloon verhindert niet dat nog steeds een goed pensioen kan worden opgebouwd. Bij een opbouwperiode van 40 jaar leidt 1,75% per jaar tot een uitkering van 70% middelloon. En bij een groter aantal opbouwjaren is dat pensioenresultaat nog hoger. De maatregel betreft alleen de nieuwe pensioenopbouw, bestaande pensioenaanspraken worden niet aangetast.

Vraag:

Hoe zit het met de pensioenbreuk bij de toekomstige generatie; wat zijn de gevolgen voor mensen die geen ononderbroken pensioenopbouw hebben?

Antwoord:

Werknemers in Nederland hebben bij baanwisseling recht op het meenemen van hun pensioenrechten naar een andere werkgever. Dat recht op waardeoverdracht is opgenomen in de Pensioenwet. Door dat recht leidt baanwisseling niet tot pensioenbreuken (ook niet voor toekomstige generaties). Dat verandert niet door de maatregelen van het kabinet.

Vraag:

Vindt u het een goed idee om de ouderenkorting met een miljard euro te verhogen, gedekt via een extra miljard korting op de EU?

Antwoord:

Het kabinet heeft oog voor de inkomenspositie van ouderen, die onder druk staat vanwege de slechte financiële positie van pensioenfondsen. Er is in het regeerakkoord dan ook geen bezuiniging opgenomen op de inkomensvoorzieningen voor ouderen. Het is niet mogelijk om de ouderenkorting te verhogen zonder een solide financiële dekking.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid de onttrekking uit pensioenpotten nader uit te zoeken?

Antwoord:

Nee. De Tweede Kamer heeft op 30 november jl. de rapportage van een pilot onder vijf pensioenfondsen ontvangen. Hieruit blijkt dat een breed onderzoek onder pensioenfondsen niet tot een bruikbaar resultaat zal leiden. De uitkomsten van een dergelijk onderzoek zouden niemand baten. De kosten van zo'n onderzoek bedragen vele miljoenen en komen grotendeels voor rekening van de pensioenfondsen, dus van de deelnemers. Bovendien zijn de beleidsmatige conclusies al getrokken, want sinds 2007 stelt de Pensioenwet strikte voorwaarden aan terugstortingen.

Vragen van het lid Van Nieuwenhuizen-Wijbenga (VVD)

Vraag:

Wat is de inzet van minister en staatssecretaris voor de komende kabinetsperiode? En wat is het tijdspad voor de verschillende maatregelen en wanneer wordt de Kamer bij deze maatregelen betrokken?

Antwoord:

Bij brief van 5 december 2012 heb ik uw Kamer op verzoek van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid een planningsoverzicht gestuurd van bezuinigingsvoorstellen op het terrein van SZW die meer dan 50 miljoen euro bedragen en die in 2013 aan uw Kamer worden aangeboden. Ik verwijs u naar dit overzicht. Voorts kan de Kamer uiterlijk 10 januari 2013 de planningsbrief verwachten, waarbij een overzicht is gevoegd van alle wetsvoorstellen die aan de Kamer zullen worden aangeboden in 2013 en eventuele volgende jaren.

Vraag:

Wat gaat het kabinet doen om ervoor te zorgen dat Wwb-ers en WW-ers zich gaan inschrijven bij een uitzendbureau?

Antwoord:

Mensen die een uitkering krijgen op grond van de Wwb en de WW zijn verplicht om mee te werken aan hun re-integratie naar werk. Daaronder valt ook het meewerken aan het verkrijgen van tijdelijk werk, bijvoorbeeld via een uitzendbureau. Tijdelijk werk levert werkervaring op en is een opstap naar duurzame participatie op de arbeidsmarkt. Uit onderzoek dat in opdracht van SZW is verricht, blijkt dat hier winst te boeken valt (Tweede Kamer 2011/2012, 30545, nr. 115)

Voor de Wwb-populatie geldt de verplichting om naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen. Inschrijving bij een uitzendbureau kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren. Gemeenten kunnen de werkzoekenden dan ook zonnodig verplichten zich in te schrijven. Weigert een werkzoekende hieraan gehoor te geven dan kan de gemeente een passende maatregel treffen.

Sinds de wijziging van de Wet SUWI (structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen) per 1 juli 2012, zijn WW'ers en IOW'ers verplicht om zich in te schrijven bij minimaal 1 uitzendbureau. UWV heeft deze verplichting opgenomen in het Besluit Sollicitatieplicht werknemers WW en IOW 2012. UWV en de uitzendsector hebben diverse convenanten afgesloten ter bevordering van de samenwerking.

Vraag:

Kan de vier-weken-eis voor jongeren in de bijstand niet ook ingevoerd worden voor andere groepen zonder inkomen?

Antwoord:

Gemeenten zijn positief over het effect van de vier-weken-eis voor jongeren in de bijstand. Het kabinet zal bezien of een maatregel als deze past binnen de afspraken die zijn gemaakt in het regeerakkoord met als doel om het activerende karakter van de bijstand te vergroten.

Vraag:

Hoe staat het met de onafhankelijke benchmark gemeenten met betrekking tot re-integratie?

Antwoord:

Er is een benchmark voor gemeenten. Deze zogenoemde kernkaart, die een vergelijking tussen gemeenten presenteert op het terrein van werk en inkomen, staat op het gemeenteloket. Ik werk aan een verbetering van deze kernkaart. De verbeterde kernkaart komt voor de zomer van 2013 beschikbaar.

In hun brief aan de vaste commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 4 december 2012 geven Divosa en Cedris een toekomstbeeld van een sector waarin benchmarking, benchlearning en visitatie bijdragen aan doelmatig, effectief en innovatief werken. Ik wil hierin samen met deze partijen optrekken.

Vraag:

Er is nauwelijks toezicht of de onderstand in Caribisch Nederland rechtmatig worden verstrekt. Het kan niet zo zijn dat te weinig informatie kan leiden tot onrechtmatige verstrekking van onderstand. Kan de minister opheldering geven over deze praktijken met betrekking tot onderstand?

Antwoord:

In de onderstand is – net als in de bijstand - sprake van een arbeidsverplichting, met de mogelijkheid van sanctie als betrokkene zijn verplichtingen niet nakomt. De suggestie dat er sprake is van gebrekkig toezicht op de uitvoering van de onderstandverlening in Caribisch Nederland is onjuist. De onderstand wordt in Caribisch Nederland onder directe verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van SZW uitgevoerd. Er is actief toezicht op de uitvoering door de Auditdienst Rijk. De uitvoering geschiedt op basis van het Besluit onderstand BES. Daarin is een evenwichtig stelsel van rechten en plichten vastgelegd. Werk boven inkomen is hierbij het uitgangspunt. Onderstandgerechtigden worden periodiek herbeoordeeld, waarbij de mogelijkheid om te gaan werken centraal staat.

Vraag:

Kan de minister een reactie geven over bijstand voor gedetineerde in buitenland. De gegevensuitwisseling met buitenlandse zaken kan niet onder de huidige wetgeving . De VVD wil deze gegevensuitwisseling mogelijk maken.

Antwoord:

In de sociale zekerheidswetten is vastgelegd dat gedetineerden geen recht hebben op een uitkering. Dit geldt voor alle Nederlanders, in en buiten Nederland. Buiten Nederland is dit op dit moment moeilijk te handhaven, omdat het ministerie van Buitenlandse Zaken deze informatie niet mag verstrekken aan de uitvoeringsinstanties. Een wetsvoorstel om te regelen dat dit wel kan, ontvangt uw Kamer in het eerste kwartaal 2013.

Vraag:

De gemeente Assen benadert fraudeurs om zich voor 1 januari te melden, zodat maar de helft van het fraudebedrag betaald hoeft te worden. Kan de staatssecretaris bevestigen dat ze het hier net als de VVD niet mee eens is en dat zij de gemeenten hierop zal aanspreken?

Antwoord:

Ik heb al eerder aangegeven dat ik voor een stevige aanpak van fraude ben. Het deels kwijtschelden van terugvorderingen als mensen gefraudeerd hebben, vind ik niet wenselijk. Maar gemeenten mogen dit onder de huidige regelgeving wel. De gemeente Assen maakt gebruik van de beleidsruimte die de gemeente nu heeft. Met de fraudewet is dit per 1 januari 2013 veranderd. Dan dient het fraudebedrag volledig te worden betaald en volgt een boete van 100% van het fraudebedrag.

Vraag:

Graag een reactie op recidive in verschillende domeinen, bijvoorbeeld WW en bijstand, moet dit bij elkaar worden opgeteld?

Antwoord:

Gemeenten kunnen nu al vanuit de Wwb drie maanden geen uitkering verstrekken als er sprake is van fraude in verschillende domeinen. Desalniettemin zijn er meerdere redenen om fraude over verschillende domeinen niet verplichtend bij elkaar op te tellen. De bijstand is en blijft een vangnet. Verder zijn het verschillende regelingen met verschillende doelgroepen, verschillende financiering en verschillende rechten en plichten. Het bij elkaar op tellen is uitvoeringstechnisch zeer complex.

Uitvoeringsorganen moeten dan bij elke uitkeringsaanvraag eerst kijken of er bijvoorbeeld in een andere gemeente of bij UWV of SVB nog een vordering loopt waarbij de beslagvrije voet buiten werking is gesteld, dan wel een boete is opgelegd wegens fraude.

Vraag:

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het level playing field WIA?

Antwoord:

De evaluatie van 2009 naar het stelsel heeft niet laten zien dat het publieke dan wel het private stelsel beter presteert wat betreft beperking van verzuim en WGA-risico en bevordering van werkhervatting. Nadien zijn enkele technische verbeteringen aangebracht. De staatssecretaris van SZW heeft in verband met het belang van het level playing field in het Algemeen Overleg van 27 april 2011 toegezegd, opnieuw onderzoek te zullen doen naar de stabiliteit van het hybride stelsel van de WGA en de Tweede Kamer daarover te berichten in de loop van 2013. Dit onderzoek loopt momenteel en zal in de loop van 2013 aan uw Kamer worden aangeboden.

Vraag:

Kunt u inzake de export van uitkeringen de Kamer informeren met welke landen onderhandelingen lopen en hoe het daarmee staat?

Antwoord:

Zoals eerder toegezegd zal het kabinet een tussenrapportage naar het parlement sturen, waarin het zal ingaan op het geheel van alle onderwerpen die een rol spelen bij de onderhandelingen in de verschillende verdragslanden. Het kabinet zal deze rapportage begin volgend jaar sturen.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid om ongewenst gedrag (agressie) als zelfstandige grond op te nemen in de wet?

Antwoord:

Aggressie tegen uitvoerders van de sociale zekerheid is onacceptabel. Er moet adequaat op gereageerd kunnen worden. Het regeerakkoord voorziet daarin. Ernstige misdragingen tegen ambtenaren die de socialezekerheidsregelingen uitvoeren, moeten volgens het regeerakkoord gaan leiden tot onmiddellijke stopzetting van de uitkering. Dit gaat gelden voor de hele sociale zekerheid. Om dit doel te bereiken, zullen zeer ernstige misdragingen als zelfstandige grond voor stopzetting van de uitkering worden opgenomen in alle socialezekerheidswetten.

Vragen van het lid Azmani (VVD)

Vraag:

Wat is de visie van het kabinet op het door Forum gelegde verband tussen werkloosheidscijfers van niet-westerse allochtonen in relatie tot discriminatie op de arbeidsmarkt?

Antwoord:

Elke vorm van discriminatie is onacceptabel. Iedereen dient zoveel mogelijk naar vermogen te participeren in de samenleving. Mensen moeten worden beoordeeld op hun talenten en niet op hun herkomst. Het vorige kabinet heeft daarom op 6 september 2012 aangegeven dat aan de SER een advies over discriminatie op de arbeidsmarkt zal worden gevraagd. Daarnaast zullen wij uw Kamer met de Voortgangsbrief discriminatie 2012 binnenkort nader informeren over onder meer discriminatie van niet-westerse migranten op de arbeidsmarkt. De uitkomsten van de derde discriminatiemonitor 2012 van het Sociaal Cultureel Planbureau, waar ook wordt ingegaan op de relatie werkloosheidscijfers en discriminatie op de arbeidsmarkt, komen in deze brief aan de orde.

Vraag:

Hoe zorgt de minister voor continuïteit van de inganggezette lijn met betrekking tot integratie en dat ZBO's ook conform handelen? Is de minister van mening dat gewoon meedoen de beste manier is van integratie?

Antwoord:

Ik ben het met u eens dat meedoen de beste manier van integreren is. Het kabinet vindt het niet wenselijk dat organisaties die financiering ontvangen van de overheid activiteiten ontplooiën die de integratie belemmeren, zoals zaken die gelijkwaardigheid tussen man en vrouw in de weg staan en communicatie in een andere taal dan de Nederlandse taal. Ik zal overheidsorganisaties aanspreken wanneer ik activiteiten tegenkom die haaks op het integratiebeleid staan.

Vraag:

Kan de minister reageren op het voorstel dat bij schooluitval onder de 16 jaar de kinderbijslag moet worden gekort als de betrokkenheid van ouders onvoldoende is?

Antwoord:

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding en educatie van hun kinderen. Daarnaast spelen ook de directe omgeving, de school, Jeugdzorg en anderen een belangrijke rol. Uiteindelijk komt de gemeente in beeld. Gemeenten hebben een belangrijke regierol richting alle spelers die een rol spelen bij de opvoeding van een kind.

Als ouders tekortschieten in hun opvoedplicht door bijvoorbeeld opvoedondersteuning te weigeren, moet dit aangepakt worden. Ik overleg met gemeenten of zij voldoende instrumenten hebben om de ouderbetrokkenheid te vergroten.

We willen een kinderbijslag die eenvoudig en goed uitvoerbaar is. Dit is de lijn die de staatssecretaris onlangs in deze Kamer heeft verdedigd bij het wetsvoorstel vereenvoudiging regelingen SVB. Deze lijn houdt in dat er zo min mogelijk voorwaarden aan de kinderbijslag gesteld moeten worden. Het stoppen van de kinderbijslag bij schoolverzuim past daar niet bij en zal in beginsel worden afgeschaft.

Mijn voorkeur gaat eerst uit naar het toepassen van drang en pas een dwangmaatregel in te zetten als bij specifieke groepen ouders het gewenste effect niet zichtbaar wordt. Dit kan door school-oudercontracten of acteren richting ouders als ze in beeld komen bij hulpverleningsinstellingen.

Vraag:

Kan de minister opheldering geven over de omslag van doelgroepenbeleid naar generiek beleid in het kader van integratie. Hoe gaat de minister dit doen?

Antwoord:

Problemen moeten worden aangepakt. Belangrijk is dat beleid werkt. Doelgroepenbeleid is niet effectiever dan generiek beleid. Uitgangspunt is daarom dat problemen binnen het reguliere instrumentarium worden opgelost, al dan niet met maatwerk.

Vraag:

Is de minister bereid onderzoek te laten doen naar de effecten van vrij verkeer voor werknemers in de EU en is hij bereid te kijken naar uitkeringen, gerelateerd aan betaalde premie in het buitenland?

Antwoord:

Eind 2011 verzocht de Tweede Kamer tijdens het Kamerdebat over het werknemersverkeer met Bulgarije en Roemenië, via de motie Van Nieuwenhuizen-Wijbenga c.s., om in EU-verband de effecten van het vrij personenverkeer te onderzoeken, mede in het licht van de sociaal-economische omstandigheden op dit moment in Europa.

Het kabinet heeft in zijn brief van 28 augustus jl. over de 'voortgang maatregelen EU-arbeidsmigratie' aangegeven van mening te zijn dat een dergelijk onderzoek, dat uiteraard ook de effecten van het vrij werknemersverkeer omvat, het beste kan worden geïnitieerd door de Europese Commissie in het kader van de evaluatie van de Richtlijn Vrij Verkeer van Personen, die voor 2013 geagendeerd staat.

Het kabinet onderschrijft dit en is voornemens het punt te zijner tijd bij de Commissie in te brengen.

Overigens is in het kader van een in september 2012 door Nederland en Duitsland gezamenlijk georganiseerde internationale conferentie over 'vrij verkeer en participatie van EU-burgers' onder meer gekeken naar het vrij verkeer van werknemers en de sociale voor- en nadelen hiervan voor de Europese lidstaten in termen van integratie. Oostenrijk zal aan het thema in 2013 een vervolgonferentie wijden.

Het tweede deel van de vraag van de heer Azmani is de vraag naar een mogelijk te leggen relatie tussen betaalde premie in het buitenland en de te ontvangen uitkeringen in Nederland, of andersom. In EU-verband bespreekt Nederland op dit moment de coördinatie-regels inzake de sociale zekerheid, die zijn vastgelegd in enkele verordeningen. Nederland heeft het punt van dhr. Azmani aan de orde gesteld in verband met de berekening van werkloosheidsuitkeringen in grensoverschrijdende situaties. Deze discussie zal in 2013 worden voortgezet.

Vraag:

Wat is de stand van zaken van de samenwerking tussen gemeenten en de IND? Hoe ziet de minister de ontwikkeling verder?

Antwoord:

De gemeente Vaals en de IND hebben een werkwijze geïnitieerd die is gericht op het voorkomen van het onnodig verstrekken van bijstand aan EU-burgers. Indien een EU-burger in de gemeente Vaals een beroep op de bijstand doet, dan controleert de IND, binnen de geldende termijnen voor het verstrekken van een uitkering, of dat gevolgen heeft voor het verblijfsrecht. Deze toetsing door de IND vindt alleen plaats als een EU-burger een bijstandsuitkering aanvraagt en de gemeente vanwege dit beroep op bijstand redelijke twijfel heeft over de gevolgen voor het verblijfsrecht van de aanvrager. Als het beroep op de bijstand onevenredig is, wordt het verblijfsrecht van de EU-burger beëindigd. Indien de EU-burger die een bijstandsuitkering heeft aangevraagd zich niet bij de IND blijkt te hebben geregistreerd, dan komt hij niet in aanmerking voor een bijstandsuitkering. De gemeente Vaals heeft in de periode van oktober 2011 tot juli 2012 drie beroepen op de bijstand voor een dergelijke toetsing aan de IND gemeld. Het kabinet zal in overleg met gemeenten bezien hoe de pilot kan worden verbreed.

Vragen van het lid Ulenbelt (SP)

Vraag:

Kunt u commentaar geven op het rapport van het SCP dat men het beleid van Rutte 1 voortzet?

Antwoord:

Recent heeft het SCP het rapport *Een beroep op de burger. Minder verzorgingsstaat, meer eigen verantwoordelijkheid?* gepubliceerd.

Uit dit rapport komt naar voren dat over de jaren heen in het beleid van de overheid een steeds grotere nadruk is komen te liggen op de eigen verantwoordelijkheid van mensen. Op het terrein van sociale zekerheid betekent dit een toenemend accent op de plichten die tegenover de uitkeringsrechten staan. Deze lijn wordt door dit Kabinet inderdaad voortgezet. Van personen met een uitkering mag worden verwacht dat zij alles in het werk zullen stellen om een baan te vinden. Maar mensen die hierin niet slagen laten we niet in de kou staan. Zij kunnen een beroep doen op een uitkering.

Volgens het SCP wordt deze ontwikkeling breed door de bevolking gedragen.

Vraag:

Kan de minister uiterlijk woensdag een reactie geven op het plan jeugdwerkloosheid van de SP?

Antwoord:

Met de SP-fractie is het kabinet van mening dat het voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid van essentieel belang is. Langs de kant staan is geen optie. Daar is het beleid op gericht. Zo zet het kabinet fors in op het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, waaronder ook het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters. Als jongeren onverhoopt toch aan de kant komen te staan, dan moeten zij in staat worden gesteld, zo snel mogelijk actief te worden op de arbeidsmarkt of een opleiding te volgen. Hier ligt een belangrijke rol voor de arbeidsmarktregio's.

Het kabinet treedt de komende tijd in overleg met sociale partners, onder andere over jeugdwerkloosheid.

Vraag:

Kan de minister aangeven hoe de plannen voor het ontslagrecht nu werk opleveren?

Antwoord:

Globalisering en technologische ontwikkelingen doen een groot beroep op het aanpassingsvermogen van iedereen op de arbeidsmarkt. Mensen zullen vaker van baan moeten veranderen omdat de economie en de omgeving veranderen. Dat is niet erg, als je weet dat je weer nieuw werk kunt vinden. De nadruk verschuift dus van baanzekerheid naar werkzekerheid. Het is dan ook van belang dat werknemers steeds nadenken over hun toekomst, over vervolgstappen in hun loopbaan.

Deze ontwikkelingen onderstrepen het belang van investeringen in duurzame inzetbaarheid, waarbij zowel werknemers, als werkgevers hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Het gaat dan om investeringen in scholing, gezondheid en mobiliteit. Dit alles draagt bij aan een beter functionerende arbeidsmarkt en economie, waarop vraag en aanbod van arbeid beter in balans zijn, en is dus direct in het belang van werknemers en werkgevers. We zijn hier dus allemaal bij gebaat.

De hervorming van het ontslagrecht levert hier ook een bijdrage aan. Met de invoering van het transitiebudget krijgen werknemers die hun baan verliezen een steun in de rug om nieuw werk te vinden. Natuurlijk is het van belang niet pas met scholing en oriënteren op nieuw werk te beginnen als je ontslagen wordt. Dat moet gedurende de hele loopbaan. Het transitiebudget en de nadruk op

duurzame inzetbaarheid geeft uitdrukking aan dit belang.

Het transitiebudget geldt bovendien voor zowel tijdelijke als vaste werknemers. De plannen van het kabinet zijn er zo op gericht de rechtsongelijkheid, waar het huidige stelsel door wordt gekenmerkt, ongedaan te maken. Die ongelijkheid zit niet alleen in het verschil in behandeling tussen flex en vast, maar ook in het verschil in ontslagroute: geen vergoeding als je wordt ontslagen via UWV, wel een vergoeding als je wordt ontslagen via de kantonrechter (en soms ook hoge vergoedingen). Dat is al heel lang onrechtvaardig en die onrechtvaardigheid wordt uit het systeem gehaald, met behoud van de preventieve toetsing van ontslag.

Het Centraal Planbureau zal worden gevraagd de voorstellen te bezien op hun effecten op werkgelegenheid en arbeidsmarkt.

Vraag:

Wat vindt de minister rechtvaardig aan de plannen met de bijstand? Vind u de invoering gezinstoets ook een brute schande?

Antwoord:

De plannen met de bijstand beogen mensen zo veel mogelijk te stimuleren (weer) aan de slag te gaan. Werken is altijd beter dan een beroep te moeten doen op de bijstand. De bijstand biedt een vangnet voor wie tijdelijk niet in zijn eigen inkomen kan voorzien. De Wwb moet gemeenten maximaal de mogelijkheid bieden om onnodig beroep op de Wwb te voorkomen en waar nodig mensen te ondersteunen hun plek op de arbeidsmarkt (weer) te vinden.

Met de huishouduitkeringstoets is het kabinet voornemens het normbedrag van de Wwb te verlagen naarmate in een huishouden meer inwonende volwassenen aanwezig zijn. Elk van de gezinsleden blijft een zelfstandig recht op bijstand houden. Inkomsten van gezinsleden binnen het huishouden worden niet verrekend met de uitkering van de bijstandsontvanger. Dit voorkomt dat er binnen een huishouden sprake kan zijn van stapeling van uitkeringen, waardoor de inkomsten hoger zijn dan bij de buurman of buurvrouw die aan het werk is. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat het wel loont om aan het werk te gaan door dit loon niet te verrekenen met de uitkeringen in het huishouden.

Vraag:

Wil de minister een beroep doen op EU fondsen, zodat er een uitgestoken hand is voor (voedsel)banken?

Antwoord:

Dit is geen zaak voor de Europese Unie. Sociaal beleid is een zaak die nationaal wordt ingevuld en besloten. Elke lidstaat maakt daarin zijn eigen keuzes. Armoedebeleid moet, bij voorkeur, zo dicht mogelijk bij de burger worden gevoerd en dus nationaal en lokaal blijven. In de Europese besprekingen over de meerjarenbegroting zet het kabinet in op een substantiële vermindering van de Nederlandse afdrachten aan de EU-begroting en is Nederland geen voorstander van regelingen of fondsen op EU niveau voor minstbedeelden.

Vraag:

Kan de minister toezegen dat mensen die, buiten vut en prepensioen, te maken krijgen met het 65-plus gat ook onder de overbruggingsregeling gaan vallen?

Antwoord:

Voor mensen die per 1-1-2013 reeds deelnemen aan een vut- of prepensioenregeling, en zich niet hebben kunnen voorbereiden op de AOW leeftijdsverhoging, is in het regeerakkoord afgesproken om vanaf 2013 een overbruggingsregeling te ontwerpen bij een inkomen tot maximaal 150% WML. De vraag of ook mensen met private verzekeringen die eindigen op 65-jarige leeftijd hierop een beroep kunnen doen betreft de vormgeving van deze regeling. Daarop zal het kabinet bij de uitwerking van de regeling terugkomen.

Vraag:

Wilt u de rekenrente aanpassen? Wilt u premies aanpassen? En als u dat niet wilt, wilt u garantie geven om pensioenen voor volgend jaar niet te korten?

Antwoord:

Een verhoging van de rekenrente alleen om de huidige gepensioneerden te ontzien, is niet verantwoord. Een hogere rekenrente kan ertoe leiden dat pensioenfondsen noodzakelijke maatregelen achterwege laten. Als de fondsen nu geen orde op zaken stellen, zijn in een later stadium nog ingrijpendere maatregelen nodig. In dat geval resteert er voor de pensioenen van jongeren straks mogelijk onvoldoende geld.

De pensioenpremies worden niet door de overheid, maar door pensioenfondsen vastgesteld. Sinds 2002 zijn de pensioenpremies voortdurend gestegen. Desondanks is naar verwachting in 2013 een korting van de pensioenen én de opgebouwde aanspraken nodig van in totaal ruim € 8 miljard. Om dit te voorkomen zouden de pensioenpremies met een vergelijkbaar bedrag moeten stijgen. Een stijging van de premies met een dergelijke omvang zou de koopkracht van werknemers uithollen en de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven ernstig aantasten.

Een garantie van overheidswege is niet aan de orde. De aanvullende pensioenen zijn de verantwoordelijkheid van pensioenfondsen en van werkgevers en werknemers. De pensioenfondsen moeten zelf orde op zaken stellen om te waarborgen dat jong én oud in de toekomst pensioen kunnen blijven krijgen. Daarbij past het niet dat de overheid gratis geld beschikbaar stelt om problemen van een deel van de fondsen op te lossen. Dat is niet uit te leggen aan andere pensioenfondsen en hun deelnemers en evenmin aan andere Nederlanders die geen pensioen hebben opgebouwd.

Het geven van garanties ten behoeve van gepensioneerden schuift de rekening van de huidige tekorten door naar jongere generaties en schept een precedent voor latere jaren. De kosten van dergelijke garanties zijn veel hoger dan het door de heer Ulenbelt gesuggereerde bedrag van € 70 miljoen.

Vraag:

Wanneer vervalt de IOAW?

Antwoord:

In het regeerakkoord staat dat de IOAW in 2014 wordt afgeschaft. De precieze uitwerking volgt in het wetsvoorstel WW/ontslag.

Vragen van het lid Karabulut (SP)

Vraag:

Hoe gaat de minister ervoor zorgen dat nieuwe groepen migranten de Nederlandse taal gaan leren? Is de minister op zijn minst bereid om inburgering weer als onderwijs te behandelen?

Antwoord:

Nieuwkomers uit derde landen hebben een inburgeringsplicht. Een kernonderdeel daarvan is de Nederlandse taal. Mensen zijn zelf verantwoordelijk voor de manier waarop zij de taal willen leren en willen voldoen aan de inburgeringsplicht. Dat kan door zelfstudie of door cursussen te volgen. Ze kunnen daarbij geholpen worden door mensen in hun directe omgeving, al dan niet in de vorm van de inzet van vrijwilligers bijvoorbeeld via Taalmaatjes. Daarnaast leer je de taal ook door te participeren in de Nederlandse samenleving. Het is van belang dat ouders de taal leren en het is goed als ze ook Nederlands thuis spreken met hun kinderen; om taalachterstand bij kinderen te verminderen is ook VVE (voor- en vroegschoolse educatie) van belang.

Het inburgeringsonderwijs is aan de markt overgelaten. Ik faciliteer de randvoorwaarden voor dit inburgeringsonderwijs: mensen die onvoldoende inkomen hebben kunnen een beroep doen op een sociale lening als zij het traject inkopen bij een taalaanbieder met het keurmerk van Blik op Werk. Het cursusaanbod is te vinden via o.a. de website van Blik op werk en ik houd in de gaten dat het aanbod landelijk dekkend is. De overheid gaat na of mensen binnen de gestelde termijn voldoen aan de inburgeringsplicht.

In de gewijzigde Wet inburgering die per 1 januari a.s. inwerkingtreedt, is geen verdergaande bemoeienis van de overheid met het inburgeringsonderwijs voorzien en er zijn geen plannen de wet op dit punt te wijzigen.

Vraag:

Ben je een Nederlander wanneer je een Nederlands paspoort hebt of zijn er nog andere eisen als je ouders uit het buitenland komen?

Antwoord:

Een ieder die in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit is een Nederlander.

Vraag:

Wat is het plan van de minister tegen segregatie?

Antwoord:

Zowel in het onderwijs als op wijkniveau is segregatie onwenselijk. Participatie is het beste middel om segregatie te verminderen. Met betrekking tot onderwijs zetten we vooral in op kwaliteit en goede aansluiting op de arbeidsmarkt, zodat mensen de kans krijgen zich te ontwikkelen. Met betrekking tot wonen wordt op lokaal niveau ingezet op het doorbreken van een eenzijdige woningvoorraad in wijken met een groot aandeel sociale huurwoningen. Dit om armoedeculturen te doorbreken.

Vraag:

Wat is het plan van de minister met betrekking tot de werkloosheid van migranten jongeren en migranten vrouwen?

Antwoord:

De werkloosheid onder migrantenjongeren en -vrouwen is een probleem waarbij de afstemming van vraag en aanbod een belangrijke rol speelt. In de zorg of de techniek bijvoorbeeld zijn er veel vacatures, er is daar dus veel vraag, maar het aanbod onder migranten om te werken op deze terreinen is gering. Niet-westerse allochtonen hebben een relatief kwetsbare arbeidsmarktpositie doordat zij veelal lager zijn opgeleid, vaker werken in flexibele banen en meer werkzaam zijn in conjunctuur gevoelige sectoren. Ik denk dat maatregelen rond bijvoorbeeld betere aansluiting tussen

onderwijs en arbeidsmarkt en het bestrijden van uitsluiting op de arbeidsmarkt belangrijk zijn. In het regeerakkoord is een groot aantal maatregelen opgenomen om de werking van de arbeidsmarkt te verbeteren en het onderwijs beter te laten aansluiten op de arbeidsmarkt. Juist groepen met een kwetsbaardere positie op de arbeidsmarkt hebben hier baat bij. Het kabinet wil hierover de komende tijd het gesprek aangaan met de sociale partners.

Vraag:

Wil de minister reageren op het amendement Karabulut over betrokkenheid van scholen bij integratie en de stelling dat dit amendement niet is uitgevoerd?

Antwoord:

De uitvoering van het amendement Karabulut is door mijn voorgangers verbreed naar burgerschap. Voor de komende periode wil ik graag ouderbetrokkenheid en opvoeding als thema's centraal stellen. Uit gesprekken met gemeenten, reguliere instellingen en migranten(zelf)organisaties blijkt dat er al heel veel gebeurt op dit gebied, zowel landelijk als lokaal. Om te voorkomen dat er allemaal losse initiatieven worden uitgevoerd, vinden momenteel gesprekken plaats met gemeenten, instellingen en migrantengemeenschappen om te komen tot een gedragen aanpak met praktische meerwaarde die via maatwerk worden ingezet.

Vraag:

Hoe gaat de minister het inburgeringsaanbod aan asielgerechtigden vorm geven?

Antwoord:

Ik zal u binnenkort per brief informeren over de wijze waarop het kabinet het inburgeringsaanbod aan asielgerechtigden zal vormgeven.

Vragen van het lid Hamer (PvdA)

Vraag:

Wat is de agenda van de minister met betrekking tot huishoudelijk werk?

Antwoord:

Het ILO-verdrag nr. 189 inzake Decent Work for Domestic Workers is in juni 2011 aangenomen. Ik heb u tijdens het Algemeen Overleg op 21 november jongstleden geïnformeerd dat ik nog voor de Kerst met een standpuntbepaling zal komen over het wel/niet ratificeren van dit verdrag.

Er is gebleken dat voor deze standpuntbepaling meer tijd nodig is in verband met de verplichte consultatie van sociale partners. Dit overleg met sociale partners is inmiddels gaande, over de uitkomsten wordt de Kamer geïnformeerd.

Vraag:

Graag een reactie van de minister op de motie Hamer (circa 2 jaar geleden) over medezeggenschap van werknemers.

Antwoord:

Het voorstel tot wijziging van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) is recent door de Vaste Kamercommissie aangemeld voor plenaire behandeling. Onderdeel van het wetsvoorstel is de manier waarop het kabinet omgaat met de motie-Hamer c.s. In deze motie vroeg mevrouw Hamer te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om het adviesrecht en het instemmingsrecht van ondernemingsraden bij internationale reorganisaties te versterken.

Vooruitlopend op de behandeling van het wetsvoorstel kan gemeld worden dat ter uitvoering van de motie gesprekken zijn gevoerd met sociale partners en experts. De belangrijkste conclusie was dat de wet goed functioneert op het punt van medezeggenschap bij internationale reorganisaties. Alle partijen zien in dat de wet niet kan worden opgelegd aan in het buitenland zetelende moederbedrijven die het besluit tot een reorganisatie nemen. Wel is uit de gesprekken naar voren gekomen dat de WOR kan worden uitgebreid met een bepaling waarbij de Nederlandse bestuurder van de Nederlandse vestiging in een internationaal concern aan zijn OR informatie moet verstrekken over zijn zeggenschapsbevoegdheden. In het wetsvoorstel is een dergelijke bepaling opgenomen.

Vraag:

Kan de minister onderzoeken hoe kleine werkgevers zich sectoraal kunnen verzekeren tegen de risico's van ziekte en arbeidsongeschiktheid?

Antwoord:

Het wetsvoorstel modernisering ZW maakt het voor kleine werkgevers mogelijk zich in het publieke bestel tegen een sectorale premie te verzekeren voor de Ziektewet en de WGA-uitkering. Met deze vormgeving wordt beter aangesloten bij de private premiestelling. Een onderzoek voegt hier naar mijn mening niets aan toe.

De sectorale premie geldt vanaf 2014 voor werkgevers met een loonsom kleiner dan of gelijk aan 10 keer de gemiddelde loonsom, bij een gemiddelde loonsom gaat het dan om maximaal 10 werknemers. Voor werkgevers met een grootte van meer dan 10 keer de gemiddelde loonsom en minder dan 100 keer de gemiddelde loonsom geldt vanaf 2014 een geleidelijke combinatie van een sectorale en een individueel bepaalde premie. Naarmate de werkgever groter is, is het aandeel van de individueel bepaalde premie ook groter. Vanaf 100 keer de gemiddelde loonsom is de premie volledig individueel bepaald.

Vragen van het lid Hamer (PvdA) en Van Weyenberg (D66)

Vraag:

Wil de minister, in overleg met de minister van OCW, samen iets doen met onderwijsinstellingen om preventief jeugdwerkloosheid aan te pakken? Hoe wordt de aanpak aansluiting onderwijs- en arbeidsmarkt opgepakt? Zou hij daarbij ook specifiek aandacht willen besteden aan MBO-ers? Wat is de reactie van de minister op de hoge jeugdwerkloosheid onder allochtonen?

Antwoord:

Met mevrouw Hamer zijn wij van mening dat de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt van essentieel belang is om jeugdwerkloosheid te voorkomen en te bestrijden. In overleg met SZW en EZ zet de minister van OCW daarom al fors in op het verbeteren van de kwaliteit van onderwijs en werken we nauw samen om ervoor te zorgen dat de opleidingen goed aansluiten op de vraag vanuit de arbeidsmarkt.

Een eerste speerpunt in het beleid is het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters. De beduidend betere arbeidsmarktperspectieven van jongeren met startkwalificatie ten opzichte van die van jongeren zonder startkwalificatie onderstreept het belang dat we moeten voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie de arbeidsmarkt betreden. Het kabinet doet dit door onder andere extra aandacht te besteden aan een soepele overgang tussen het vmbo en het mbo en door begeleiding te bieden op scholen voor jongeren die dit nodig hebben.

Ook intensificeert het kabinet opleidingen in het middelbaar beroepsonderwijs, vereenvoudigt het de kwalificatiestructuur en gaat het met het onderwijsveld afspraken maken over de kwaliteit van leraren, zodat de kwaliteit van het onderwijs toeneemt en de opleidingen beter aansluiten op de vraag vanuit de arbeidsmarkt. Daarnaast wordt er gewerkt aan een studiebijsluiter met eerlijke en objectieve informatie over arbeidsmarktkansen per opleiding. Met deze informatie kunnen studenten beter een studiekeuze maken en instellingen kunnen deze informatie gebruiken om beroepsoriënterende gesprekken te voeren met aankomende studenten. Tevens sluit het kabinet in 2013 samen met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen een Techniekpact, waarin onder andere afspraken worden gemaakt over het beschikbaar stellen van voldoende stageplekken en het transparant maken van loopbaanperspectieven door onderwijsinstellingen en bedrijfsleven.

Een goede afstemming van vraag en aanbod speelt ook een belangrijke rol in de bestrijding van werkloosheid onder migrantenjongeren. In de techniek en de zorg zijn er veel vacatures, maar het aanbod onder migranten om te werken op deze terreinen is gering. Daarnaast hebben niet-westerse allochtonen een relatief kwetsbare arbeidsmarktpositie doordat zij veelal lager zijn opgeleid, vaker werken in flexibele banen en meer werkzaam zijn in conjunctuur gevoelige sectoren. In het regeerakkoord is een groot aantal maatregelen opgenomen om de werking van de arbeidsmarkt te verbeteren en het onderwijs beter te laten aansluiten op de arbeidsmarkt. Juist groepen met een kwetsbaardere positie op de arbeidsmarkt hebben hier baat bij. Om voorts tot verbeteringen te kunnen komen in de aanpak van discriminatie op de arbeidsmarkt heeft de voormalig Minister van SZW de Tweede Kamer op 6 september 2012 op de hoogte gesteld van een adviesaanvraag aan de Sociaal-Economische Raad over discriminatie op de arbeidsmarkt. Een aandachtspunt van de adviesaanvraag betreft discriminatie bij de werving- en selectiefase op de arbeidsmarkt.

Onder meer over de aanpak van de jeugdwerkloosheid wil het kabinet de komende tijd het gesprek aangaan met de sociale partners en gemeenten.

Vragen van het lid Kerstens (PvdA)

Vraag:

Wilt u snel met een actieplan komen ter voorbereiding op het vrije verkeer voor Bulgaren en Roemenen per 1 januari 2014 en daarin de volgende drie elementen meenemen:

1. de bestrijding van schijnzelfstandigheid;
2. de Inspectie SZW opdragen de naleving van CAO's te controleren;
3. de aanpak van malafide uitzendbureaus;

Antwoord:

Als gevolg van het vrij verkeer van werknemers is er de laatste jaren een groot aantal arbeidsmigranten uit vooral Midden- en Oost-Europa naar Nederland gekomen.

Met de meeste arbeidsmigranten gaat het gelukkig goed: zij werken, nemen actief deel aan de samenleving en hun kinderen gaan naar school. Er zijn echter ook problemen, zoals op het gebied van uitbuiting en huisvesting. Om deze en andere problemen aan te pakken hebben Rijk en gemeenten de afgelopen jaren gezamenlijk een groot aantal maatregelen genomen. Er is dan ook al veel tot stand gebracht. Deze maatregelen zijn nog eens extra van belang gelet op het openstellen van de grenzen voor Roemenen en Bulgaren per 1 januari 2014.

In het regeerakkoord is opgenomen dat het eerder ingezette traject zal worden doorgezet. Het project EU-arbeidsmigratie, het programma Aanpak Malafide Uitzendbureaus en de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving worden met kracht uitgevoerd. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld het bevorderen dat Europese arbeidsmigranten, zeker degenen die langer of definitief blijven, de taal leren en integreren. Als het gaat om de aanpak van schijnzelfstandigheid heeft het vorige kabinet maatregelen aangekondigd om schijnzelfstandigheid en misbruik van de VAR te bestrijden. Hierover zal de Kamer komend voorjaar een brief ontvangen.

Maar er is meer te doen. Op papier hebben werknemers uit andere EU-landen grotendeels dezelfde rechten als Nederlandse werknemers, maar in de praktijk is dit niet altijd het geval. Het is essentieel dat arbeidsmigranten krijgen waar ze recht op hebben. Vanwege de internationale dimensie van dit probleem, is er overleg met collega's uit de betreffende Europese lidstaten om de problemen met betrekking tot malafide praktijken samen te bestrijden. Met de ontwerp-Handhavingsrichtlijn werken we in Europa bijvoorbeeld aan betere handhaving van de arbeidsvoorwaarden bij grensoverschrijdende arbeid. En in aanvulling op het al ingezette beleid gaan wij samen met sociale partners kijken wat er nog meer nodig is om schijnconstructies aan te pakken. Dergelijke constructies komen in meerdere soorten en maten voor, bijvoorbeeld om de tewerkstellingsvergunningsplicht te omzeilen, om premies en belastingen te ontduiken of om te frauderen met het loon van kwetsbare buitenlandse werknemers. In dat kader zijn wij van plan om de cao-handhaving te verbeteren en daarover in gesprek te gaan met sociale partners. De Inspectie SZW is nu al bevoegd om binnen de kaders van de Wet AVV cao-partijen te ondersteunen bij de cao-handhaving. We weten dat daar in de praktijk nauwelijks gebruik van wordt gemaakt. Het is daarom goed om te kijken waar cao-partijen behoefte aan hebben en om te kijken waar, bijvoorbeeld met gegevensuitwisseling, de publiek-private samenwerking versterkt kan worden, naast het vele dat onze inspectie al doet aan de bestrijding van uitbuiting en malafiditeit op de arbeidsmarkt.

Vraag:

Wil de minister aangeven hoe hij een passend inburgeringsaanbod voor vluchtelingen gaat vormgeven?

Antwoord:

Ik zal u binnenkort per brief informeren over de wijze waarop het kabinet het inburgeringsaanbod aan asielgerechtigden zal vormgeven.

Vragen van het lid Heerma (CDA)

Vraag:

Is er al iets te melden over de arbeidsomstandigheden van een discountsupermarkt?

Antwoord:

Zoals in het AO Arbeidsomstandigheden van woensdag 28 november jl. is toegezegd wordt uw Kamer schriftelijk geïnformeerd over de werkdruk bij discounters/supermarkten. Een brief hierover kunt u in het eerste kwartaal van 2013 verwachten.

Vraag:

Wil de staatssecretaris de aanbevelingen van het rapport Paritas Passé oppakken?

Antwoord:

Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 10 december 2012 over het bericht dat deurwaarders en overheidsinstanties de beslagvrije voet te laag vaststellen, verwachten de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en ik begin 2013 met een reactie te komen op het onderzoek Paritas Passé, debiteuren en crediteuren in de knel door ongelijke incassobevoegdheden. Ik wil daarop niet vooruitlopen door nu reeds uitspraken te doen over de uitvoering van de aanbevelingen uit dit rapport.

Vraag:

Kan de minister aangeven hoe het staat met de uitvoering van de motie Heerma over de calamiteitenregeling?

Antwoord:

Ik zal hierover in gesprek gaan met sociale partners. Maar ik hecht zeer aan het bereiken van uniformering van de toegang tot de calamiteitenregeling. De argumenten hiervoor zijn uitvoerig met zowel de Tweede- als Eerste Kamer gewisseld. Naast de uniformering is vooral discussie geweest over de voorgestelde lengte van de eigen risico periode bij vorst. Hierover is ook door sociale partners aandacht gevraagd in het licht van de economische situatie. Het gesprek zal hierover gaan.

Zoals ik ook in de Eerste Kamer heb gezegd, zeg ik u toe het overleg met sociale partners hier niet op stuk te laten lopen.

Ik zal u informeren over de uitkomsten van het gesprek en afspraken die voortvloeien uit het overleg met sociale partners zullen worden verwerkt in de regeling.

Vraag:

Kan de staatssecretaris een reactie geven op het voorstel van het CDA om zilvervlootsparen weer in te voeren met het doel om jongeren vroeg te leren sparen?

Antwoord:

De doelstelling om jongeren beter te leren omgaan met geld kan geheel worden onderschreven. Het kabinet hecht daarom aan financiële educatie, bijvoorbeeld via initiatieven als de website www.wijzeringeldzaken.nl.

Het CDA-voorstel heeft tot gevolg dat weer een nieuwe regeling voor kinderen in het leven wordt geroepen. Het is juist het streven van het kabinet het stelsel van kindregelingen eenvoudiger te maken, om uiteindelijk de huidige 12 regelingen te beperken tot 4 regelingen. Bovendien is het nog de vraag of dit initiatief ook effectief is met betrekking tot het doel de schuldenproblematiek onder jongeren te verminderen. Het kabinet wacht het voorstel van het CDA af. Dit zal behandeld worden onder verantwoordelijkheid van de minister van Financiën.

Vraag:

Wordt er in het kader van de Participatiewet ook gekeken naar organisaties die iets doen voor mensen met een visuele handicap?

Antwoord:

Over de Participatiewet kom ik nog uitvoerig met uw Kamer te spreken. Wel is duidelijk dat gemeenten met de Participatiewet beleidsvrijheid krijgen in het aanbieden van voorzieningen aan de diverse doelgroepen, zoals ook de visueel gehandicapten. Ik ga er vanuit dat zij daarbij gebruik zullen maken van de organisaties die daarvoor de specifiek benodigde deskundigheid in huis hebben.

Vraag:

Moet de tekst inzake de taaleis in de Wwb in het regeerakkoord zo uitgelegd worden dat je hoe dan ook niet in aanmerking komt voor bijstand?

Antwoord:

In het regeerakkoord is afgesproken dat wie de Nederlandse taal niet beheerst geen bijstandsuitkering krijgt. Ook is afgesproken dat dit uitgangspunt consequent wordt toegepast, dus zowel voor vreemdelingen uit derde landen, EU-onderdanen en Nederlanders. Ik ga deze maatregel nader uitwerken waarbij ik rekening moet houden met internationale regels op het terrein van non-discriminatie.

Vraag:

In artikel in Binnenlands Bestuur waarin grote verschillen tussen landelijke gemeenten en de Randstad worden geschets met betrekking tot de invoering van de Participatiewet. Graag een reactie op dit artikel.

Antwoord:

In het artikel wordt ingegaan op de effecten voor verschillende groepen gemeenten van de voorgenomen hervormingen en bezuinigingen op de Wsw en re-integratie in verband met de Participatiewet. Deze verschillen worden veroorzaakt door verschillen tussen gemeenten in het aantal Wsw-ers respectievelijk WWB-ers dat ze nu hebben. Bij het verdeelmodel voor het participatiebudget zal met deze verschillen tussen gemeenten rekening worden gehouden. In het kader van de Participatiewet zal de komende periode ook het verdeelmodel in overleg met de gemeenten nader worden uitgewerkt. Ik zal de Kamer over de uitkomsten van dit overleg informeren.

Vraag:

Kunnen de minister en staatssecretaris aangeven hoe zij draaideurconstructies bij de jobcoaches Wajong tegen gaan?

Antwoord:

De voorziening Jobcoach betreft een tijdelijke voorziening. Deze voorziening is er op gericht cliënten toe te leiden naar het zelfstandig functioneren in en baan. UWV beoordeelt halfjaarlijks de noodzaak tot het voortzetten van de voorziening jobcoach.

Indien er sprake is van een nieuwe werkgever kan opnieuw sprake zijn van tijdelijke begeleiding door een jobcoach. UWV beoordeelt voor deze nieuwe situatie de noodzaak tot het inzetten van ondersteuning door een jobcoach. UWV kan daarbij de eerdere inzet van een jobcoach meewegen bij het al dan niet toekennen van de voorziening jobcoach in deze nieuwe situatie.

Vraag:

Hoe staat het met het terugvorderen van Wwb-budgetten, zoals thans aan de orde is bij de gemeente Gouda? Is hier al iets meer over te melden?

Antwoord:

In zijn brief van 29 november 2011 heeft de toenmalige staatssecretaris (Kamerstukken II 2011/12,

29 817 nr. 80) de hoofdlijnen van het wettelijke terugvorderingsbeleid SZW uiteengezet. De kern van deze brief is dat de Minister van SZW op grond van de regelgeving geen ruimte heeft om een terugvordering achterwege te laten, indien de rechtmatigheid van de uitgaven niet is aangetoond of onzeker is. Daarnaast is de terugvordering gebaseerd op de door de gemeente aangeleverde door diens accountant gecertificeerde gegevens, waarvan op de juistheid mag worden vertrouwd. De gemeente is verantwoordelijk voor de juiste- en tijdige aanlevering van de gegevens. De terugvordering is geen sanctie, maar uitsluitend onrechtmatige en/of niet bestede bedragen die uit de verantwoording van gemeenten blijken. Conform deze lijn wordt het huidige terugvorderingsbeleid uitgevoerd.

De gemeenteaccountant van Gouda heeft de rechtmatigheid van de besteding van de educatiemiddelen in 2009 niet tijdig kunnen vaststellen vanwege ontbrekende informatie. Dit oordeel is opgenomen in de verantwoordingsinformatie dat de gemeente naar het Rijk heeft toegezonden. Deze verantwoordingsinformatie is door de gemeente niet (tijdig) herzien. Op grond daarvan is het onrechtmatig besteedde deel teruggevorderd. De gemeente Gouda heeft deze zaak inmiddels aanhangig gemaakt bij de Centrale Raad van Beroep.

Vragen van het lid Heerma (CDA) en Dijkgraaf (SGP)

Vraag:

Hoe kijkt minister aan tegen de stapeling van lasten en de marginale druk voor middeninkomens?

Antwoord:

De doorrekening van het CPB laat zien dat de marginale druk bij inkomens boven 20.000 euro als gevolg van het regeerakkoord stijgt. Het is onvermijdelijk dat de marginale druk stijgt, gezien de omvang van de bezuinigingen.

Tegelijkertijd neemt het kabinet diverse maatregelen waardoor het aantrekkelijker wordt om te gaan werken. Het gaat dan bijvoorbeeld om de stroomlijning van de kindregelingen, waardoor de armoedeval bij alleenstaande ouders wordt opgelost. Ook verhoogt het kabinet de arbeidskorting: naast 500 euro in het regeerakkoord wordt de arbeidskorting in de motie Zijlstra-Samsom met bijna 400 euro verhoogd. Dit is in totaal een verhoging van bijna 900 euro.

Deze verhoging is niet zichtbaar in de marginale drukplaatjes boven het minimumloon, omdat de arbeidskorting al maximaal is op het minimumloon, maar maakt werk wel degelijk meer lonend voor de middeninkomens.

De doorrekening van het regeerakkoord door het CPB laat dan ook duidelijk zien dat middeninkomens relatief worden ontzien ten opzichte van hoge inkomens.

Vragen van het lid Omtzigt (CDA)

Vraag:

Bent u bereid duidelijkheid te geven hoe de overgangsregeling AOW ingevoerd gaat worden en hoe hier aanspraak op gemaakt kan worden?

Antwoord:

- Mensen die in 2013 te maken krijgen met de verhoogde AOW-leeftijd, kunnen bij de Sociale Verzekeringsbank een voorschot van één maand aanvragen. Met dat voorschot kan het gemis aan AOW-uitkering door de verhoging van de AOW-leeftijd worden overbrugd. Iedereen kan een voorschot krijgen.
- Het voorschot is een lening die terugbetaald moet worden. De lening wordt terugbetaald door maandelijkse inhoudingen op de AOW-uitkering.
- Deze overbruggingsregeling gaat vanaf 2013 gelden voor mensen die per 1-1-2013 reeds deelnemen aan een vut- of prepensioenregeling, en zich niet hebben kunnen voorbereiden op de AOW leeftijdsverhoging. De regeling geldt voor deelnemers met een inkomen tot 150% WML en kent een partner- en vermogenstoets. De eigen woning en het pensioenvermogen worden daarbij buiten beschouwing gelaten.
- De vraag of ook mensen met private verzekeringen die eindigen op 65-jarige leeftijd hierop een beroep kunnen doen, betreft de vormgeving van deze regeling. Daarop zal het kabinet bij de uitwerking van de regeling terugkomen.
- Op dit moment is het kabinet bezig met de uitwerking van de overbruggingsregeling. Het kabinet streeft er daarbij naar zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen en de regeling in te voeren, zonder echter de zorgvuldigheid uit het oog te verliezen.
- De regeling zal terugwerkende kracht krijgen. Iedereen die daarop in 2013 recht heeft, zal dus een overbruggingsuitkering kunnen aanvragen.
- Zolang de overbruggingsregeling er nog niet is, blijft de voorschotregeling bestaan. Zo kan iedereen de periode tussen 65 jaar en de nieuwe AOW-leeftijd overbruggen in afwachting van de overbruggingsuitkering.
- Als de voorschotregeling wordt afgeschaft, dan zal dat niet met terugwerkende kracht geschieden. Het voorschot hoeft dan dus niet versneld te worden afgelost.

Vraag:

Heeft de regering meer ideeën over wat de gevolgen zijn van waardeverlies pensioenen n.a.v. berichtgeving Volkskrant?

Antwoord:

Er is in de pers gesproken over een daling van de pensioenen met 30% (gebaseerd op cijfers uit de Volkskrant van zaterdag jl.). Dat beeld klopt niet. Zeker, er zal bij een grote groep deelnemers gekort worden. De kortingen in 2013 variëren tussen de 0,5% en 7%. Deze kortingen komen bovenop een periode waarin de pensioenen niet zijn gestegen, maar zelfs dan kan je niet van een koopkrachtdaling spreken van 30%. Voor toekomstige deelnemers geldt dat zij jaarlijks minder kunnen opbouwen. Maar de loopbaan van jongeren zal ook veel langer zijn. Velen zullen vanaf hun 21^e tot hun 67^e – 46 jaar lang – pensioen kunnen opbouwen. Ook als de maatregelen van het regeerakkoord gerealiseerd zijn, kunnen zij in die tijd een goed pensioen opbouwen. Bij het wetsvoorstel tot aanpassing van het fiscale kader zal hieraan aandacht worden geschonken.

Vraag:

Er is 1 mld euro uit de fondsen onttrokken. Hoe kan de pensioengerechtigde hier informatie over verkrijgen?

Antwoord:

Pensioenfondsen zijn primair verantwoording verschuldigd aan hun deelnemers en gepensioneerden.

Zij hebben er recht op dat zij worden geïnformeerd over besluiten van hun pensioenfondsen die hun belangen raken. De pilot onder vijf pensioenfondsen wijst uit dat aannemelijk is dat belanghebbenden destijds over de terugstortingen zijn geïnformeerd.

Het was geen onderwerp van de pilot, maar het is goed denkbaar dat de pensioenfondsen ook nu nog bereid zijn hun deelnemersraad of verantwoordingsorgaan desgevraagd opnieuw opheldering te verschaffen over de wijze waarop in de jaren '90 met de premies is omgegaan. Uit de pilot blijkt echter dat deze informatie in veel gevallen niet meer beschikbaar is. In de brief van 30 november jl., waarmee het rapport over de pilot aan de Kamer is aangeboden, is gewezen op de diverse juridische en feitelijke omstandigheden en veranderingen die verklaren waarom de gegevens over de periode waarin de terugstortingen plaatsvonden, onvolledig en onvoldoende inzichtelijk en gedetailleerd zijn.

Vraag:

Kan het FTK tijdig gepubliceerd worden? Rond de zomer is voor ons te laat.

Antwoord:

Het is betreurenswaardig dat de invoering van het nieuwe financieel toetsingskader naar 2015 moet worden uitgesteld, maar de uitwerking van het pensioenakkoord is complex en de invoering van een nieuw pensioencontract gaat gepaard met lastige juridische vraagstukken. Het is belangrijk om daar zorgvuldig mee om te gaan en dat kost tijd. In de brief van 11 december jl. over het uitstel van het financieel toetsingskader ben ik hierop ingegaan. Daarom is het op zijn vroegst mogelijk om rond de zomer met een wetsvoorstel te komen dat wordt voorgelegd voor internetconsultatie. Ook de "pilot" rond het invaren van bestaande pensioenrechten vergt de nodige tijd en zal om die reden ook niet eerder dan voor de zomer van 2013 kunnen worden afgerond. Bovendien is het belangrijk om alle belanghebbenden in het proces mee te nemen. Gezien deze noodzakelijke stappen zou een eerdere publicatie van een wetsvoorstel onverantwoord zijn. Publicatie rond de zomer is bovendien niet bezwaarlijk, omdat de actuele problematiek bij pensioenfondsen niet verandert door de mogelijkheid om een nieuw pensioencontract in te voeren. Zorgvuldigheid en behoud van vertrouwen van alle betrokken partijen in het Nederlandse pensioenstelsel gaan voor snelheid.

Vraag:

Kan de staatssecretaris voor donderdag 13 december in een brief aangeven hoe het staat met de lobby in Brussel inzake de pensioenrichtlijn.

Antwoord:

Voor een actueel overzicht met betrekking tot de stand van zaken bij de lobby in Brussel willen wij verwijzen naar de brief d.d. 22 oktober, Kamerstukken II 2012/13, 32 043, nr. 137, waarin een overzicht wordt gegeven van de voornemens en activiteiten in Europa in het komende jaar als vervolg op het Witboek Pensioenen. Hierin is aangegeven dat de Commissie het eerdere voornemen om nog in 2012 een richtlijnvoorstel voor de wijziging van de pensioenfondsenrichtlijn (IORP) uit te brengen niet zal halen. De Commissie heeft aangegeven halverwege 2013 met een herzieningsvoorstel te willen komen. Een uitgewerkt voorstel is namelijk pas mogelijk als EIOPA (de Europese toezichthouder voor verzekeringen en pensioenen) een "quantitative impact study" (QIS) heeft verricht. Hierin worden de kwantitatieve gevolgen van de verschillende opties voor een toezichtkader in kaart gebracht. De eerste uitkomsten daarvan worden verwacht in het eerste kwartaal van 2013. In de tussentijd blijven wij ons op constructieve wijze en met oog voor de onderlinge verhoudingen inzetten om het Nederlandse standpunt over het voetlicht te brengen. In dat verband zijn gesprekken gevoerd tijdens de Raad WSBVC van 6 december jongstleden met verschillende collega bewindslieden.

Vragen van het lid Van Weyenberg (D66)

Vraag:

Wanneer ontvangen we de hoofdlijnen notities naar aanleiding van het ontvangen planningsoverzicht?

Antwoord:

De Tweede Kamer kan uiterlijk 10 januari 2013 de planningsbrief verwachten (waarbij een overzicht is gevoegd van alle wetsvoorstellen die aan de Kamer zullen worden aangeboden in 2013 en eventuele volgende jaren). Daarin zal duidelijk zijn aangegeven over welke onderwerpen hoofdlijnotities te verwachten zijn.

Vraag:

Wat is de reactie van de minister op de voorstellen van D66 met betrekking tot het aanpakken van de gouden kooi voor oudere werknemers, relatief hoge lonen voor oudere werknemers, aanpak ontzietmaatregelen, verminder atv dagen en invoeren 40-urige werkweek?

Antwoord:

Dit kabinet heeft in het bijzonder aandacht voor de arbeidsmarktpositie van oudere werknemers. Het totaalpakket van hervormingen op het terrein van flex, ontslag en WW moet de gehele arbeidsmarkt meer in beweging krijgen. Sociale partners hebben daarbij een belangrijke rol bij het in beweging krijgen van de arbeidsmarkt voor ouderen. Sociale partners hebben in dit kader al de ambitie uitgesproken dat zij streven naar een genormaliseerde arbeidsmarktpositie van ouderen in 2020. Zij hebben voorstellen gedaan o.a. voor het omvormen van ontzietmaatregelen. Bovendien is het investeren in duurzame inzetbaarheid essentieel.

Vraag:

Betekent het onderbrengen van integratie bij het ministerie van SZW een koerswijziging?

Antwoord:

Het belang van werk als motor voor integratie kan niet worden onderschat. Dat het integratiebeleid nu bij het ministerie van SZW is ondergebracht, biedt dan ook mogelijkheden om participatie te bevorderen en problemen op het terrein van werkloosheid onder migranten gericht aan te pakken.

Vraag:

Hoe wordt gegarandeerd dat gemeenten ook echt 30.000 plekken beschut werk gaan aanbieden?

Antwoord:

Over de uitwerking van de Participatiewet kom ik nog uitvoerig met uw Kamer te spreken. Voor het einde van het jaar ontvangt u een brief met de hoofdlijnen van deze wet. Zoals toegezegd in het AO Wsw/Wajong van 22 november jongstleden, zal ik in die brief nader ingaan op beschut werk en de financiering van structureel 30.000 plekken.

Vraag:

Is minister bereid te regelen dat in elk arbeidscontract afspraken over scholing moeten staan? De denktank Leven Lang Leren deed daarvoor in 2008 al een concreet voorstel?

Antwoord:

Scholing tijdens het dienstverband is erg belangrijk. Dat bevordert ook de duurzame inzetbaarheid van de werknemer. In veel cao's zijn al afspraken gemaakt over scholing, zoals ook recentelijk aan de Tweede Kamer is gemeld in de brief 'Duurzame inzetbaarheid in cao en praktijk' (Kamerstukken II, 2012-2013, 29 544, nr. 423). Daarin staan ook vaak afspraken op basis waarvan de werknemer een individueel recht op scholing heeft. In het overleg met sociale partners zal het belang hiervan worden onderstreept. In principe zijn scholingsafspraken de verantwoordelijkheid van sociale partners.

Vraag:

Hoeveel geld zit er in het O&O fonds, en indien niet bekend, wil de minister dit onderzoeken?

Antwoord:

In 2011 waren de uitgaven van de 57 grote algemeen verbindend verklaarde O&O-fondsen € 508 mln. De inkomsten in dat jaar bedroegen € 462 mln. In dat jaar is de reserve van de fondsen daarmee afgenomen met € 46 mln en komt uit op € 447 mln. De reserves worden gebruikt om aan langlopende verplichtingen te voldoen.

Vraag:

Waarom het uitstel van de nieuwe regels voor pensioenfondsen? Hoe voorkomen verlies van de jaren 2013 en 2014? Kunnen de regels voor nominale contracten al wel worden ingevoerd worden?

Antwoord:

De uitwerking van het pensioenakkoord is complex en de invoering van een nieuw pensioencontract gaat gepaard met ingewikkelde juridische aspecten. Het is belangrijk om daar zorgvuldig mee om te gaan en dat kost tijd. Voorkomen moet worden dat met de invoering van een nieuw pensioenstelsel en het bijpassende financieel toetsingskader onvoorziene of ongewenste effecten optreden. Daarvoor is het pensioendossier te belangrijk: het raakt iedereen. Daarom is het ook belangrijk om alle belanghebbenden in het proces mee te nemen en de belangen van al die partijen goed tegen elkaar af te wegen. Zorgvuldigheid gaat voor snelheid.

Zoals vermeld in de brief van 11 december jl. over het uitstel van het financieel toetsingskader, is het niet zo dat dit pensioenfondsen verder in de problemen zou brengen. De invoering van een nieuw pensioencontract betekent niet dat de actuele financiële problematiek bij pensioenfondsen verandert. In die zin is er dan ook geen sprake van verlies van de jaren 2013 en 2014.

Wat betreft de vervroeging van maatregelen ten aanzien van het nominale contract zal ik nog bezien of in 2014 in vervolg op het recente septemberpakket nog aanvullende maatregelen moeten worden genomen. De verzwaring van de buffereis zal in dat kader kunnen worden overwogen.

Vraag:

Kan de staatssecretaris ingaan op fundamentele vragen zoals eigendomsrechten en borgen dat versoering Witteveenkader leidt tot lagere pensioenpremies?

Antwoord:

De heer Van Weyenberg heeft gevraagd hoe geborgd wordt dat de versoering van het Witteveenkader tot lagere premies zal leiden. Hij heeft daarover ook schriftelijke vragen gesteld. De antwoorden op deze vragen ontvangt uw Kamer binnenkort, zo mogelijk deze week.

Hij heeft ook gevraagd om een grondige modernisering van ons pensioenstelsel met aandacht voor onder andere eigendomsrechten. De maatschappelijke houdbaarheid van het stelsel van aanvullende pensioenen heeft ook mijn grote belangstelling. De komende maanden zal daartoe overleg plaats hebben met relevante groeperingen. De suggesties van de heer Van Weyenberg zullen dan ongetwijfeld aan de orde komen.

Vraag:

Kan de minister een reactie geven op de stelling dat pensioenfondsen eerlijk moeten communiceren over pensioenaanspraken en over het afnemen van de koopkracht als er niet geïndexeerd wordt, en op het voorstel om alle uitingen van het AFM te toetsen op juistheid?

Antwoord:

Pensioencommunicatie is belangrijk. Dat blijkt ook uit het rapport 'Pensioen in duidelijke taal' dat in juni aan de Tweede Kamer is aangeboden. Er loopt op dit moment een onderzoek van SZW naar hoe toekomstige pensioenaanspraken kunnen worden gecorrigeerd met de inflatie. De Kamer wordt

geïnformeerd over de onderzoeksresultaten.

Zoals aangekondigd in dit rapport zal worden bekeken of aansluiting bij de normen "correct en niet-misleidend" uit de Wet financieel toezicht mogelijk en wenselijk is voor de wél verplichte informatie-elementen.

Vraag:

Wordt de wet Koser Kaya-Blok (tot wijziging van de pensioenwet met betrekking tot een evenwichtige samenstelling van en de medezeggenschap in pensioenfondsen) 1 januari 2013 van kracht?

Antwoord:

Voor het kerstreces ontvangt u een brief over de inwerkingtreding van het wetsvoorstel versterking bestuur pensioenfondsen in relatie tot de wet Koser Kaya en Blok.

Vragen van het lid Schouten (CU)

Vraag:

Hoe staat het met het LIS? Is het kabinet bereid om, als men er niet vrijwillig uit de schulden komt, het LIS af te dwingen?

Antwoord:

Ik heb begrepen dat de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) recent heeft besloten niet verder te willen gaan met de ontwikkeling van het systeem Vroegsignalering index Probleemschulden binnen de stichting Landelijk Informatiesysteem Schulden (LIS).

Ik betreur deze beslissing. SZW heeft stichting LIS uitgenodigd om de huidige stand van zaken nader toe te lichten en te bespreken welke mogelijkheden zij vanuit hun verantwoordelijkheid zien. Ik zal u informeren over de uitkomsten van dit overleg in het AO armoede- en schuldenbeleid van 23 januari 2013.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid studieschulden als aparte categorie te registreren in het LIS?

Antwoord:

De minister van Onderwijs heeft aangegeven geen noodzaak te zien om studieschulden te laten registreren bij het Bureau Krediet Registratie (BKR). Een registratie van deze schulden in het LIS ligt gezien de reactie van de minister van Onderwijs niet voor de hand. Bovendien wil ik eerst de uitkomsten van het gesprek met de partijen betrokken bij het LIS afwachten.

Vraag:

Graag reactie op kritisch rapport deurwaarders? Is de staatssecretaris bereid om snel met een beslagregister te komen?

Antwoord:

Het onderzoek Paritas Passé beveelt ondermeer aan om een landelijk beslagregister in te richten en om een integrale rijksincassovisie te ontwikkelen. De aanbevelingen uit dit rapport raken een belangrijke, complexe materie.

Zoals ik ook heb aangegeven op een vraag van het CDA over dit onderwerp, verwachten de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en ik begin 2013 met een reactie te komen op het onderzoek Paritas Passé, debiteuren en crediteuren in de knel door ongelijke incassobevoegdheden. Ik wil daarop niet vooruitlopen door nu reeds uitspraken te doen over de uitvoering van in dit geval twee specifieke aanbevelingen uit dit rapport.

Vraag:

Kan de staatssecretaris met een rijksincassovisie komen?

Antwoord:

Een dergelijke visie houdt verband met het onderzoek Paritas Passé. Dat beveelt ondermeer aan om een landelijk beslagregister in te richten en om een integrale rijksincassovisie te ontwikkelen. De aanbevelingen uit dit rapport raken een belangrijke, complexe materie.

Zoals ik ook heb aangegeven op een vraag van het CDA over dit onderwerp, verwachten de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en ik begin 2013 met een reactie te komen op het onderzoek Paritas Passé, debiteuren en crediteuren in de knel door ongelijke incassobevoegdheden. Ik wil daarop niet vooruitlopen door nu reeds uitspraken te doen over de uitvoering van in dit geval twee specifieke aanbevelingen uit dit rapport.

Vraag:

Is de staatssecretaris bereid de social return prestatie ladder verplicht te stellen bij aanbestedingen van de rijksoverheid en dit ook te bepleiten voor gemeenten?

Antwoord:

Mevrouw Schouten doelt op een prestatieladder social return die door de bouwsector (platform Vernieuwing Bouw) wordt ontwikkeld. Die prestatieladder is bij mijn weten nog niet operationeel. Ik kan er daarom op dit moment geen oordeel over vormen en dus ook niet aanbevelen.

Ontwikkeling en beheer van een prestatie-instrument is een taak van de markt zelf. Kansrijke initiatieven die bijdragen aan de doelstelling van het kabinetsbesluit social return (TK, 2010/2011, 32 501, nr. 12) worden actief gevolgd.

In de evaluatie van social return bij het Rijk in 2013 zullen de minister van BZK en ik bezien of een dergelijke toepassingsmethode ingepast kan worden.

Vraag:

Wanneer geeft staatssecretaris duidelijkheid over toekomst SW bedrijven?

Antwoord:

Gemeenten voeren de Wsw uit. Zij kunnen er voor kiezen om beschut werk in eigen beheer te laten vormgeven of zij kunnen een SW bedrijf in de arm nemen. Het Rijk gaat niet over de SW bedrijven en kan daarover dus geen duidelijkheid geven. Gemeenten zijn daar aan zet. Door het regeerakkoord stopt de instroom in de Wsw per 2014 en krijgen gemeenten de vrijheid om beschut werk voortaan als voorziening in te richten.

Om eventuele onduidelijkheid die daarover bestaat zo veel als mogelijk weg te nemen, ontvangt de kamer voor het einde van dit jaar een contourenbrief over de Participatiewet.

Vraag:

Hoe denkt minister de uitstapkansen voor prostituees te kunnen verbeteren?

Antwoord:

Het ministerie van V&J heeft in samenwerking met het ministerie van SZW in 2008 15 miljoen euro beschikbaar gesteld om de ontwikkeling van uitstapprogramma's te stimuleren. Deze uitstapprogramma's waren succesvol en de uitkomsten zijn op 21 juni 2011 door de toenmalige staatssecretaris van V&J en de toenmalige minister van SZW via toezending van het rapport Regeling Uitstapprogramma's Prostituees (RUPS) aan de Tweede Kamer kenbaar gemaakt (Kamerstukken II 2010/11, 23 500 VI, nr. 109).

Op basis van dit rapport is voorts een handreiking voor gemeenten opgesteld en deze is op 20 oktober 2011 middels de Verzamelbrief van SZW onder de aandacht van gemeenten gebracht. Deze tijdelijke RUPS-regeling is inmiddels beëindigd. Ik spreek de gemeenten aan op hun verantwoordelijkheid voor uitstapprogramma's voor prostituees.

Vragen van het lid Schouten (CU) en Dijkgraaf (SGP)

Vraag:

Waar wordt de maximale duur aan gerelateerd van de beperking van de nabestaandenregeling?
Waarom verkorten we het?

Antwoord:

Het kabinet vindt deze bezuinigingsmaatregel te verdedigen, omdat het in deze tijd logisch is dat alle uitkeringen gericht zijn op weer aan het werk gaan, zo snel als mogelijk. Deze activerende lijn van het sociale zekerheidsstelsel moet ook gelden voor de Anw. Nu is de Anw een relatief royale regeling waardoor mensen vaak buiten het arbeidsproces blijven.

Het is gebleken dat arbeid de nabestaanden kan helpen bij de verwerking van hun verlies en bij het hervinden van hun plaats in de maatschappij. Wel is het nodig dat de nabestaande de eerste periode na het overlijden ontzien wordt.

Nu komt het voor dat nabestaanden uitkering hebben totdat hun kind 18 jaar is. Als zij dan nog steeds geen baan hebben, resteert voor hen alleen de bijstand. Juist omdat zij al wat ouder zijn en langer van de arbeidsmarkt, is de terugkeer naar de arbeidsmarkt dan moeilijker.

Het kabinet wil daarom de duur van de nabestaandenuitkering bekorten tot één jaar.

Dit geldt alleen voor mensen die in de toekomst nabestaande worden.

Mensen die nu een nabestaandenuitkering hebben, kunnen die gewoon houden.

Evenals bij de huidige regeling, zal de duur alleen korter dan een jaar zijn, als het kind van de nabestaande eerder 18 wordt, of als de nabestaande eerder 65 wordt. In de meeste gevallen zal de uitkering straks een jaar zijn.

Vragen van het lid Voortman (GroenLinks)

Vraag:

Wat is de reactie van de minister op het voorstel van GroenLinks dat flexwerkers zich ook aan kunnen sluiten bij collectieve voorzieningen, bijvoorbeeld O&O-fondsen?

Antwoord:

Als het gaat om collectieve sectorale voorzieningen zoals O&O-fondsen dan geldt dat er geen onderscheid gemaakt mag worden tussen werknemers in tijdelijk dienstverband en werknemers met een vast dienstverband. Ze hebben allebei toegang tot sectorale regelingen op het terrein van opleidingen. Daarnaast is er voor uitzendkrachten een apart O&O-fonds.

Vraag:

Wat is de reactie van de minister op ons voorstel het regeerakkoord aan te vullen voor ZZP-ers om ervoor te zorgen dat zij gelijke toegang krijgen tot pensioenvoorzieningen? Wanneer kunnen wij voorstellen daartoe verwachten?

Antwoord:

Naar aanleiding van het SER advies "ZZP'ers in beeld" heeft het vorige kabinet de Kamer een onderzoek toegezegd over pensioen van zelfstandigen. Het onderzoek, dat bijna is afgerond, kijkt naar de pensioensituatie van zelfstandigen, de oorzaken van de beperkte pensioenopbouw van zelfstandigen en naar mogelijke instrumenten om die opbouw te stimuleren. Daarin wordt onder andere gekeken naar de mogelijkheden voor zelfstandigen om op vrijwillige basis aanvullend pensioen op te bouwen. Op basis van de uitkomsten van het rapport zal worden bezien of, en zo ja welke, instrumenten verder van nut kunnen zijn om de pensioenopbouw van zelfstandigen op effectieve wijze te stimuleren. Binnenkort zal het rapport voorzien van een kabinetsreactie aan de Tweede Kamer worden gestuurd. Daarmee geef ik ook invulling aan de motie Van Weyenberg, die recent door de Kamer werd aanvaard.

Vraag:

Kan de minister bevestigen dat zelfstandigen door de combinatie van fiscale maatregelen, zoals het afschaffen van verschillende regelingen en de introductie van de winstbox, in inkomen er niet op achteruit gaan?

Antwoord:

Het kabinet beoogt met de invoering van de winstbox de verschillen in belastingheffing tussen ondernemers en werknemers meer in evenwicht te brengen. Onderdeel van deze maatregel is de versobering van ondernemersregelingen met in totaal 500 miljoen euro. Het kabinet studeert momenteel op de precieze invulling van de maatregel en de manier waarop deze uit kan werken op groepen zelfstandigen. Er zijn daarom geen inkomensgaranties voor deze groep te geven. De staatssecretaris van Financiën zal de Kamer nader informeren.

Vraag:

Wat is de reactie van de minister op het voorstel van Groen Links om te kijken naar het verlengen van de looptijd van een hypotheek, of er mogelijk pauzes ingelast kunnen worden bij de aflossing en het invoeren van stimulansen om af te lossen. Is de minister bereid om met zijn collega-minister op Wonen te onderzoeken hoe zzp'ers en flexwerkers eerder in aanmerking kunnen komen voor een hypotheek?

Antwoord:

De voorstellen over het verlengen van de looptijd van hypotheek en het ingelasten van pauzes in de aflossing betreffen het terrein van de Minister voor Wonen en Rijksdienst. Voor een reactie op de voorstellen van GroenLinks verwijs ik daarom naar mijn ambtgenoot.

Vragen van het lid Dijkgraaf (SGP)

Vraag:

Kan de regering aangeven of zij vinden dat alleenstaande ouders die te maken krijgen met de sollicitatieplicht, meer bescherming verdienen?

Antwoord:

Dit kabinet zet voor wat betreft de sollicitatieplicht van alleenstaande ouders in op een verantwoorde combinatie van arbeid en zorg, die gericht is op de toekomst van de alleenstaande ouder en het gezin.

Wij vinden het in het belang van hun gezin dat alleenstaande ouders, die nog niet werken, investeren in het gezin door te gaan ervaren dat werk bijdraagt aan factoren als (zelf)waardering, het algemeen welzijn en een positieve voorbeeldfunctie voor hun kinderen.

Bij het opleggen van de sollicitatieplicht en het beschikbaar stellen van re-integratie-voorzieningen moet het College van B&W zich genoegzaam overtuigen van de beschikbaarheid van passende kinderopvang, de toepassing van voldoende scholing en de belastbaarheid van de betrokkene.

Vraag:

Zou het niet beter zijn om een afbouw variant in de ww op te nemen, conform het verkiezingsprogramma van de SGP?

Antwoord:

De WW-maatregelen hebben 2 doelstellingen. Ten eerste een verbetering van de werking van de arbeidsmarkt, en ten tweede een bijdrage leveren aan het op orde brengen van de overheidsfinancien.

De maatregelen uit het regeerakkoord werk ik momenteel uit. Het financiële kader is daarbij leidend. Parallel hieraan voer ik overleg met sociale partners over de sociale agenda. In dat kader zal zeker ook de invulling van de WW-maatregelen ter sprake komen. Op basis van de uitkomsten van dit overleg zal ik de uitwerking van de WW-voorstellen verder vorm geven.

Met het oog op het benodigde politieke draagvlak betrek ik bij de uitwerking van de WW-voorstellen uiteraard ook de ideeën die alle partijen – waaronder de SGP – hebben gedaan in hun verkiezingsprogramma.

Vraag:

Is het kabinet bereid te kijken naar de positie van alleenverdieners?

Antwoord:

Het kabinet kijkt jaarlijks naar de koopkrachtontwikkeling van het daaropvolgende jaar, en of er aanvullende maatregelen nodig zijn. Op dat moment wordt gekeken naar de koopkrachtontwikkeling van alle huishoudens, dus ook die van alleenverdieners. Op dit moment kan het kabinet echter niet toezeggen dat specifiek voor alleenverdieners aanvullende maatregelen getroffen zullen worden.

Vraag:

Wat doet de staatssecretaris met de ervaringen in andere landen rond de quotum-regeling?

Antwoord:

Het kabinet neemt de ervaringen uit het buitenland mee in de uitwerking van de quotumregeling.

Vraag:

Wil het kabinet ruimte bieden aan gemeenten met betrekking tot de participatiewet om bijvoorbeeld bij beschut werk niet 100% WML te betalen, maar mogelijkheden te bieden voor slimme combinaties en begeleiding?

Antwoord:

Dit kabinet komt nog uitgebreid met uw Kamer over de Participatiewet te spreken. Belangrijk punt bij de verdere uitwerking is de vormgeving van beschut werk. Dit is ook onderwerp van gesprek met de betrokken partijen uit het veld.

Vraag:

Wil de staatssecretaris de verwachte effecten van bezuinigingen op het bijstandsbudget evalueren?

Antwoord:

Wanneer het Rijk maatregelen doorvoert die financiële gevolgen hebben voor de bijstandsuitgaven wordt een meerjarige inschatting gemaakt van deze gevolgen en vervolgens ingeboekt op het macrobudget.

Vanuit het uitgangspunt dat onder de Wwb de beleidsmatige ruimte en de financiële verantwoordelijkheid bij gemeenten liggen, wordt een systematiek gehanteerd waarbij gemeenten vooraf een budget ontvangen en geen declaratie achteraf plaatsvindt. De feitelijke ontwikkeling hangt mede af van het gemeentelijk beleid. Het past niet bij de systematiek van de Wwb om ramingen achteraf aan te passen aan de realisaties. Dit zou gemeentelijk beleid om het beroep op de bijstand te beperken ontmoedigen. Uit de systematiek volgt dat zowel overschotten als tekorten voor gemeenten zijn. Omdat de raming van het macrobudget in enig jaar gebaseerd is op de uitgaven in het vorige jaar, werkt een verschil tussen raming en werkelijkheid niet meerjarig door.

Het risico ligt na afloop van een jaar dus bij het Rijk. De systematiek kent daarmee dus zijn eigen herstelmechanisme mochten raming en realisaties afwijkingen vertonen.

Concluderend is het daarom vanuit de financiële optiek niet nodig en niet gewenst om evaluaties van ramingen in de budgetten te verwerken.

Vragen van het lid Krol (50 plus)

Vraag:

Kan de regering reageren op de casus van een persoon die op economische gronden is ontslagen?

Antwoord:

Ook wanneer een werknemer wordt ontslagen om bedrijfseconomische redenen, heeft hij recht op een vergoeding in de vorm van een transitiebudget. Wel is in het Regeerakkoord afgesproken dat werkgevers geen transitiebudget verschuldigd zijn als het ontslag is ingegeven door de slechte financiële situatie van de werkgever en de werkgever failliet zal gaan als hij aan die verplichting moet voldoen. Deze afspraak zal nader worden uitgewerkt in wetgeving, waarbij ook de positie van de betreffende werknemers in ogenschouw zal worden genomen.

Vraag:

Kan de minister niet beter eerst de arbeidsparticipatie tussen jongeren en 50 plussers gelijktrekken, voordat hij aan het ontslagrecht gaat morrelen?

Antwoord:

Het is van belang dat mensen die werkloos raken, ook weer snel een baan kunnen vinden. De economie zit tegen en de kansen op het vinden van een baan voor oudere werknemers zijn beperkt. Wij begrijpen de zorgen van deze mensen. Wij zijn in gesprek met sociale partners over mogelijkheden om daar extra kansen te creëren.

Het totaalpakket van hervormingen op het terrein van flex, ontslag en WW moet de arbeidsmarkt om langere termijn meer in beweging krijgen. Dat is goed voor alle groepen op de arbeidsmarkt. De beste bescherming tegen (langdurige) werkloosheid is het snel vinden van een nieuwe baan. Investerings- en duurzame inzetbaarheid en betere van-werk-naar-werk begeleiding door sociale partners kan dat ondersteunen.

Vraag:

Cijfers van het UWV wijzen erop dat leeftijd nog steeds een hele grote rol speelt bij het aannamebeleid. Er moeten concrete maatregelen komen, om te beginnen bij de overheid. Wat is de reactie van de regering op het voorstel om bij het Rijk het personeelshuis een afspiegeling van de samenleving te doen zijn?

Antwoord:

Het personeelsbeleid van het Rijk valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Wonen en Rijksdienst. Het voorstel zal bij hem onder de aandacht worden gebracht.

Vraag:

Kan de regering een reactie geven op het voorstel om fiscale regelingen voor ouderen te clusteren?

Antwoord:

De fiscale maatregelen voor werkgevers gericht op ouderen zijn reeds vereenvoudigd. Er is dus weinig ruimte voor verdere clustering. We onderschrijven het belang van zichtbaarheid van alle mogelijkheden voor werkgevers om ouderen in dienst te nemen of te houden. Daarom publiceert de overheid op haar website over duurzame inzetbaarheid.

Vragen van het lid Klein (50 plus)

Vraag:

Wil de regering ervoor zorgen dat alle regelingen waar nu 65 jaar in staat, wordt vervangen door een termijn die recht doet aan de nieuwe pensioenleeftijd?

Antwoord:

Niet alleen de leeftijd in de AOW, maar ook veel andere wetten, besluiten en regelingen moeten gewijzigd worden aan de nieuwe AOW-leeftijd, omdat daarin de leeftijd van '65 jaar' is opgenomen. Voor wat betreft alle wettelijke regelingen is dat inmiddels gebeurd. Elke minister onder wiens verantwoordelijkheid lagere regelgeving valt, is zelf verantwoordelijk om op zijn/haar terrein de betreffende regelingen daadwerkelijk en tijdig aan te passen. Ook dat is inmiddels gebeurd of in gang gezet. Voor de aanpassing van arbeidsvoorwaardelijke regelingen zijn sociale partners verantwoordelijk.

Vraag:

Kan de regering inzicht geven hoe de angst als gevolg van onduidelijke berichtgeving over pensioenen kan worden weggenomen?

Antwoord:

Er zijn de laatste tijd veel berichten over pensioenen verschenen; niet alle berichtgeving is helaas correct. Dat voedt onterecht angst.

Het is zaak daar serieus mee om te gaan, ook al omdat – mede ingegeven door de moeilijke financiële positie waarin veel pensioenfondsen verkeren – veel deelnemers en gepensioneerden zich terecht zorgen maken over hun pensioen. Het vertrouwen staat onder druk. Ook uit de discussies over bijvoorbeeld de wijze waarop financiële schokken over de generaties worden verdeeld, de "roep" om meer individuele keuzevrijheid voor werknemers, maar ook rond de positie van zelfstandigen en hun pensioenopbouw leven vragen.

We zullen de discussie met elkaar moeten aangaan over de maatschappelijke houdbaarheid van het pensioen in de toekomst om te er met elkaar voor te zorgen dat toekomstige generaties nog steeds kunnen genieten van een fatsoenlijke (collectieve) oudedagsvoorziening.